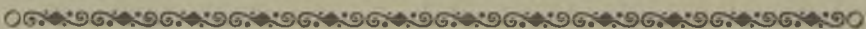

Sárospataki
Ifjusági Közlöny

.....

Főszerkesztő:	Társzerkesztők:	Molnár Pál	Békés László	Felcélós szerkesztő:
Martin Miklós	Stephán László	Nagy István	Tóth Ferenc	

TARTALOM:

Tóth Ferenc: A sötét jövő előtt. — Dr. Hegyaljai Kiss Géza: Ezüstharangszó. (Vers.) — Hegedüs Imre: A panasz. — Tóth Ferenc: Most és majd egyszer. — Martin Miklós: Egyszerű diákhistória. — —os: A Tükör előtt. (Milyen lelkipásztori programmal megyek ki a teológiáról?) — Dr. H. Kiss Géza—Füzély Aranka: Ragyog a holdvilág a pataki váron... (Kotta.) — Stephán László: András bá' feleséget keres. — Dr. Hegyaljai Kiss Géza: Élet öröm. (Vers.) — Kalmár Lajos: „Tanár úr kérem...” N. L.: Kollokvium Arkán. — Rácz Lajos: A walesi bárdok és Lőrinczy György. — Stephán L.—N. I.: Könyvismertetés. — Stephán L.: Búcsúk. — Szerkesztői üzenetek. — Hírek.

Megjelenik július és augusztus kivételével havonta egyszer.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sárospatak. — Kollégium.	Előfizetés: Egész évre 3— pengő Félévre ... 1.50 pengő
---	---	--

XLVII. évfolyam. Május - Junius hó. 1932

KONCZ FERENC, SÁROSPATAK

LORÁNTFY U. 8. CIPŐÜZEM ÉS CIPŐKERESKEDÉS SAJÁT HÁZ!!

Megrendelésre készít elsőrendű férfi-, női- és gyermek-, egyszerű és divatcipőket, orthopédcipőket, cserkész- és mindennemű sportcipőket vízhatlan minőségben, **szolid árak** mellett. **Javítások** gyorsan és gondosan eszközöltetnek!

Állandó raktár férfi-, fiú- és gyermekcipőkben, papucs- és házcipőkben, cipőápoló és vízhatlan szerekben; minden létező színben **legjobb** minőségű **cipőkrém, lack-olaj, cipőfestékek**; vadász- és sicipőkhöz **cethal-cipőzsinór**; alacsony termetűeknek **belső sarokemelő**; elsőrendű **cipőzsinór**; fájóslábúaknak **ludtalp-betét** és mindennemű talpbetét-különlegességek!

Vidéki megrendelések azonnal eszközöltetnek!

40 év óta áll fenn

id. Szepešs István

villanyerőre berendezett

sütődéje.

Sárospatak legrégibb, legkedveltebb péküzlete.

Minden nap friss

péksütemények,
fehér és barna kenyerek.

Fodrász-

és borbélymunkák

legpontosabban eszközöltetnek

Dobozy István

Sárospatak,

☞ a Patikaközben. ☞

a diákság felkarolt borbély és fodrászmesterének modern műtermében.

Sárospataki

Ifjúsági Közlöny

XLVII. évfolyam.

Május—Junius hó

1932.

Főszerkesztő:
Martin Miklós

Társzerkesztők:

Molnár Pál
Stephán László

Békés László
Nagy István

Felelős szerkesztő:
Tóth Ferenc

A sötét jövő előtt.

Sötétebb és kilátástalanabb jövő alig feketélett az emberek felé, mint most. Úgy jön, mint egy irtóztató zátonyos lomhaság. A remény telenség sűrű, fojtogató hatalma igázza le az életet s a tehetetlenségbe béklyozott embernek az utolsó vészkiáltásra sincs ereje. Sötét jövő, lesújtó reménytelenség. Két rém, melyek krokodilkörme leginkább az ifjúság szívébe tép. És csodálatos, hogy ez az ifjúság mégsem akar a haldoklás vádja alá kerülni. Felemelt fejjel és bizakodó lélekkel, nagy tervekkel áll meg egy-egy életponton és felkiáltja életakarását. Ezt mutatták a sárospataki diákok búcsúpillanatai.

A nagy tervezők búcsúpillanatai mindig a felemeltetés és lelkesedés percei. A sárospataki főiskolából az új idők heroldjai ígérkeznek. Erős fogadások és ígéretetek. 16 theológus ifju körbe áll. Lehajtott fejjel merészen imádkozik az Evangélium érejeért. Koszorúk alatt, virágcsengővel szociális feladatokra buzdítja társait a maturandusok szónoka. Mi ez? Az új idők dala szól, követel az iskolától búcsúzó diáktól. Népünk új sorsát kell kezébe vennie.

De ez még nem elég. A nagy világváltás felé kell törnie. Existenciális szorongatása közben meg kell éreznie azt, hogy e csonkország szűk határain túl kell terjeszkednie. At kell lépnie a föld nagy területére s a legnagyobb igazságot követelnie. Keze és szive érjen el az emberiséghez s humanitását a krisztusi eszme tükrében ragyogtassa fel az elátkozott világ előtt! Ez lehet az igazi, a világiáknak főcélja. A magyar diáknak jó magyar diáknak és azután világiáknak is kell lennie. Keresse meg más nemzetek diákját. Kérdezze meg, hogy mit akar. Hátha valamiben, s épen a legfontosabb-ban egyet akarnak, vagy tudnak egyet akarni. És akkor megindul az új idők kibontakozása s a jövő új csodával lepi meg a világot.

Az evangéliumban a régiek elmúlnak és újak jönnek. A Lélek mindig a jövőre mutat. A Lélek pedig egy. Az evangélium világában

élő diák meg kell találja a maga helyét, a maga feladatát a mai idők és körülmények között, sőt igazán ma kell, hogy megtalálja.

Ha azzal a tudattal lép az élet területére, hogy hazája és a világ sorsát vállal hordozza s szívében népe iránti szeretete és az Evangélium tüze ég, akkor a sötét jövő világosra derül s kihajt a teljesülő reménység olajága.

Tóth Ferenc.

Ezüstharangszó

— Szigethy Ferencnek. —

Ezüstharangszó száll ma el hozzám
És tovább zeng a szívem peremén
Halk szólására lelkem kertjében
Öröm festlik ki: fény, dal és remény.

A harangszó most messziségből jön,
Szentpéter felől hozza a Sajó,
Baráti szívünk ömlik ki benne
S emlék-kincset visz az álom-hajó.

... De szép volt, mikor Patakra jöttél
S Ady Endréért forrott a szived,
Vér és arany-láz izzott Miskolcon,
Adyval lettem én is a tied.

Kollégiumi juharfák alján
A kerti úton két diák ballag,
Válásra int már lassan az óra
Őszi szél lenget lombvesztő gallyat.

Dalok raja száll szívünk mélyéből
Fénylő seregben szárnyal az ének,
Tábori Posta és Sziv a szívnek —
Völegény hódol szép jegyesének.

Vidéki versek születnek aztán
Boldog ölén a családi körnek,
Szüreti tűznél lobognak álmok,
Piros szárnyokkal kék égre törnek.

... Életem őszén kócsag libben át,
Búcsú szólása felhőből hangzó
Baráti szived érett nyarából
Síromig zeng az ezüstharangszó...

Dr. Hegyaljai Kiss Géza

A panasz.

Kiss István! A negyvenes éveket tapossa. Nagy, hatalmas természetű paraszt ember. (Damakon sok ilyen nagy ember van. Épen erről a hatalmas testalkatról jött az a szóbeszéd, hogy „kettő tesz ki egy damaki ember-számot.“ Ennek a történetét majd máskor.) A fél arcában talán több vér van, mint bennem. Szőke bajuszú, piros pozsgás képű, apró, villogó kék szemű, nagy fehér homlokú, széles vállú, vastag karú ember. Azon a soron lakik, amelyiken mi. Régi szalmafedeles házban él, bár szép kis vagyona van Gyermeké nincs; feleségével és szolgálójával van.

Mikor a húsvéti vakáción otthon voltam, az első vasárnap elmentem meglátogatni. Az utcán sár volt, tehát a kerteken mentem el hozzá. Ő éppen a csürből jött, egy hamvas rázottat hozott a hátán.

— Jó napot, Pesta bácsi! — köszönök oda neki.

— Jó napot! Hogy vagyunk, Imrekém? — mosolyog rám Kiss István s kezét szorít velem.

— Köszönöm, jól. Gyüttem meglátogatni Pesta bácsit.

A csúszós udvaron mentünk lefelé. Az istálló felé tartottunk. Bementünk, ő letette a hátáról a takarmányt a szénatartóba, adott a jószágoknak. Aztán felém fordult s beszélgetni kezdtünk. Elmondta, hogy kevés a takarmánya, nincs sok szalmája, amint látom haraszttal aljaz. A lova ellőfélen van, nem tudja, mikor fog rajta szántani. Én hallgattam, néha-néha kérdezgettem is. Egyszercsak mosolyogva hozzám fordul.

— Imrekém, gyerünk ki a pincébe! — (Ez Damakon a kaszinó.)

— Nagy a sár, — vetem neki ellen.

— Attul még ki lehet menni.

— De lemarad a cipőm, lehúzza a sár a lábamról. Aztán meg hogy tudok mezitláb haza gyülni?

— Akkor felveszlek a hátamra, — mondja nevetve.

Az igazat megvallva, nem igen húzódoztam tőle. Nem a bor miatt vágytam, de kívántam ezt az életerős parasztot hallgatni.

Kiss István bement a házba.

Én ott maradtam a szolgálójával az istállóban, beszélgettünk, megkínáltam cigarettával. De nem sokára jött ki Pesta bácsi, kezében bottal, hátán tarisznyával.

— No, gyerünk akkor kifele, Imre.

Még a cselédnek egy pár utasítást adott, hogy hányszor adjon még a lónak, mit vessen itatás után a tehének elé, mit adjon a kisborjúnak. Aztán mentünk.

Borus idő volt. Egész héten mindig csepergett a tavaszi eső. De vasárnap azért még nem csordult meg.

A pincék a faluhoz nem igen messze vannak, tíz pernyi járás. De most nagy sár volt, megtartott húsz percig is menni. Kiss István ment elől, én utána. Hatalmas lábnyomaiba léptem, mert súlyánál fogva a keményig lenyomta talpát. Keveset beszélgettünk, míg kiértünk.

Egy kicsit megizzadt a kövérségtől Pesta bácsi. Lihegett is, amint elértük végre a pincéjét. Ott letisztítottuk lábbelijeinkről a ráragadt sarat, aztán bementünk a pincébe.

Az első pohár bor igen jól esett, még jobban esett a kolbász, amit tarisznyájában hozott. de legjobban esett mosolygós szájjal mondott halálosan-komoly beszéde.

Pesta bácsi sok évig orosz hadifogoly volt. Igen sokat tud a muszkákról beszélni. Mondott is sokat róluk. Majd másra fordította.

Egy kecskelábú asztal volt a pincében, amellett ültem, ő velem szemben.

— Jó dógod lesz mán neked, Imre!

— Miért, Pesta bácsi?

— Hát csak azért, hogy három-négy esztendő mulva pap leszel, oszt fizetnek.

— Meg kellett azért küzködni, meg még sokat kell azért dolgozni, hogy fizetést kapjak.

— Mit? Megtanulsz minden vasárnapra egy két prédikációt, oszt elmondod. Egész héten semmi dógod nem lesz.

— Az még a legkisebb munka: a prédikáció megtanulása és elmondása, de a megírása. Mindig újat, mindig érdekesen. Sokat kell tanulni, olvasni. Hát még a többi egyházi munkák.

— No, de azért jól lesz dógod!

— Nekem is épúgy kell majd dolgoznom, mint Pesta bácsinak.

— Ugy kéne, de ha pap leszel, azt mondod: tanultam mán én eleget, minél kevesebbet dógozok.

— De van az embernek lelkiismerete is.

— Azt könnyen el lehet altatni, meg lehet kötni, mint a harapós kutyát.

— De én nem akarom megkötni.

— Akkor meg majd megúnja az ugatást, elhallgat.

— Isten őrizzen!

— No, majd megvállik.

Elmosolyodott akaratos fejemen. Én csak néztem piros-mosolygós képét. Ugyan, mit gondolhat most ő rólam? — Azt hiszi, helyélni akarok, meg pipázni? — Nem!

Ő töltött. Rövid újjú kezével úgy megmarkolta az üveg nyakát, hogy azt hittem, összeroppan a kezében.

— Hát Pesta bácsi mért nem épít valami szép házat? Hiszen volna hozzá tehetsége! Ha én a Pesta bácsi helyébe lennék, nem lagnám abban a régiségben.

— Nagy sora van annak, fiam!

Itt felsóhajtott, megkocintotta a poharamat. Ittunk.

— Hogy mér nem építék új házat? — kérdezte s nyelt egyet.

Szemében valami fájó közöny, tehetetlen keserűség csillant meg. Én csak néztem, mi megy ebben az emberben végbe. Apró szeméit rám szegezte s folytatta:

— Kiér, miér?

Kezével lemondólag legyintett.

— Jól tudod, hogy nekem nincs gyerekem, — mondta rezignált hangon.

Elhallgatott. Talán rágondolt sok álmatlan éjszakájára, midőn örökösét, utódát félálomban, gyötrő álom-valóságban maga elé képzelte s amikor magához akarta volna ölelni, széteszlott az illúzió alkotta örökös . . . Eltelt tiz év, eltelt húsz év . . . Minden év egy darab reménységet ragadt el sóvárgó férfi szívéből és most, itt egy idegen előtt, kibuggyant szívének keserúséggel telt pohara, egy gyerek előtt, ki azonban megérezte a fájalmát. Olyan fájón visszhangozták a falak: Nincs gyerekem!

Egy kis elgondolkozás után megint folytatta.

— Kinek építsek? A rokonoknak? Ez a ház addig eltart, míg én élek, azután meg . . .

A földre nézett. Egy pontra irányította tekintetét.

Karjában, minden izmában ott rángatózott az erő. És hiába az egészséges piros arc, hiába a duzzadó izom, hiába a képesség . . . Hiába . . . Hiába . . .

Egy kicsikét megkönnyebbülten folytatta:

— Meg ez a helyzet! Hát mit ér most a búza? mit ér a marha? mit ér a föld? Ha meg akarnám újítani, nem adnának annyi hitelt, hogy a kőccséget fedezni tudnám.

Megpederte szőke bajuszát. Én szóltam közbe.

— Hamarabb kellett volna, míg volt ára a búzának, meg a földnek is.

— Hamarabb, hamarabb . . . De nem is tudod, mennyi bajom vót nekem. Hallgass csak ide, Imrekém! Huszonegybe hazagyűttem a fogságból, még te nem igen emlékszel rá.

— Egy kicsikét emlékszem; tiz éves voltam.

— Mikor elmentem katonának, jó két lovat, meg új szekeret hagytam itthon. Mikor haza gyűvök, itthon találok két gebét, aközül is az egyik egy hétre megdőglött, szekerem roncs, szerszámain hasznavehetetlenek; a földem potomba; szarvas-jószág egy. Először lovat kellett venni, szekeret csináltatni, de miből? A számbúl vettem el, magamtúl szakítottam el. Ezt két évig nyögtem. Két év múlva meghalt édes anyám, (szegény, nyugodjon!) temetési kőccség megint. No, azonkívül cselédet is kellett tartani, mer nem birtam magam evvel a kis vagyonnal; az asszonynak, a feleségemnek elég vót a ház körüli dolog. A cselédet mindig kellett fizetni, mer ha fiam lett vóna, azt mondtam vóna neki, most nem telik, majd máskor, dehát a szógának nem mondhattam. Annak fizetni kell; nem igaz?

— Ez valóban így van.

— Még magamnak is ruha kellett, a feleségemnek is, meg még egy rakodót is építettem. Hát így nem telt nekem, mégha akartam vóna is. Dehát kinek. minek?

Már valahogy jobban lecsillapodott, jól esett neki, hogy kibeszélhette magát.

— Hát mi célja, mi értelme van az én életemnek? Gürcölök itt, mint egy igás jószág, oszt ha megvénülök, még hideg vizet se ad senki.

— Majd csak akad egy rokon, Pesta bácsikám!

Már azt hittem, ez nem jó elő, de nem bír ettől a gondolattól szabadulni. Miért küzködik ő itt? Mi értelme, mi célja van az életének?

— Ha legalább többet tanulhattam volna. Nem vónék ilyen buta, ennyire lenézett. Ha szól az ilyen magamforma paraszt valahol egy szót, meg se hallgassák, oda se filelnek.

A nyolcszáz éves panasz!

— A mult nyáron gyűttem a vásárrúl szekerral. Gyűttem az út közepin, nem vettem észre, hogy utánam * úr kocsikázik, oszt elmellőz. De megállt mellettem, rám kiabált, hogy annyi tisztességet se tudok, hogy kitérnék, mikor ő gyün utánam. Hát oszt a vége az lett, hogy megbüntettek őt pengőre. Hiába beszéltem én.

Töltött keserűségét leöblítette egy pohár borral.

— Mer buták vagyunk. Hát esztendeig a tanító pofoz, azután meg ez a betyár élet. A nyomorgást tanuljuk, meg a tűrést örökké. Hát nem lesz mán sose máskép?

— Majd elhozza Isten a jobb időket is.

— Majd, majd; de mikor? Nem érem én azt meg, fiam!

Ethallgattunk. Csend nyomta rá nagy-lusta testét a pincére. A mécses sercegése hallatszott, meg az egér halk cincogása valahol hátul.

— De keserves élet a paraszt élet! Bejártam a félvilágot, de a paraszt mindenütt paraszt, mindenütt nyomorgó, kódús.

Szeme élénken csillogott. Folytatta:

— Kiviszik a pézt az urak Svájcba, meg Olaszországba, ott szórják el a vérverejtékekkel áztatott drága magyar pézt; hát mér nem gyűnnek mi hozzánk, parasztokhoz, itt kőtenék el a felesleges pézeket. Ismernének meg bennünket is, a magyar faluk népét. Csak adnának egy jó szót, csak megnéznék, hogy hogy arassunk, hogy dőgozzunk mink; csak egy aggyonistent köszönnének; megmutatnák, hogy ők szeretnek bennünket, hát hogy mink is szeressük őket.

— Elgyűvök én, Pesta bácsikám! Megmondom én: Adjon Isten! Meg aztán szeretem én magukat, az én paraszt testvéreimet.

Két hatalmas kezével megmarkolta a két vállamat. Ott állt előttem a hatalmas testű testvér. Micsoda óriási különbség volt köztünk. A földszag, a szénaszag illatozott ott, itt a dohos dolgozószoba szaga terjengett. Ott a csupa-izom, itt egy vékony, csont-bőr ember roncs. Ott állt velem szemben az annyira vágyott paraszt-magam.

— Ha mindenki így gondolkozna! — mondta gyönyörködve.

— Majd eljön még az az idő is, mikor a munkást, a kerges kezű parasztot megbecsülik, csak várni kell, Pesta bácsikám!

— Igen, mit is tud a szegény egyebet csinálni: csak várni, remélni.

Ő vár; de nem remél.

Készülődni kezdünk haza. Kint sötét volt; semmit se láttunk, csak az orunk után mentünk. (Mély a sár, hús le. Nagy a sötétség, de tudjuk, hol a Cél: a *Falu*.)

Hegedűs Imre.

Most és majd egyszer.

*Most még igérve ölel a tavasz
S a fák virágát várom még lesve;
Most még aranyba simul az alkony
S lilaezüstbe ködel az este.*

*Még piros vágyak simulnak hozzám,
Hogyha nevető, szép szemek néznek
S megérezem selymét a cirogató,
Melegfogású, kis, puha kéznek.*

*Most még visszaver szívem a szívre,
Lelkemben újra gyúlnak a dalok
És elfelejtem mind, amiért sirtam,
Azt is, hogy nagyon egyedül vagyok.*

*De egyszer, tudom, eljön egy alkony
S reám borulnak majd mind az árnyak,
Hűvös, fázós lesz nagyon az este
S karokba, ölbe zárva sem várnak.*

*Múlik az este s az éj felére
Suhan egy madár nagy, riadt szárnya,
Egy halk csattogás az éjszakában:
Lelkem fekete, halálos álma...*

Tóth Ferenc

Egyszerü diákhistória.

1.

A kis dunamelléki városka, nagy gimnáziumának rettegett tanára volt Boross József, a történelem tanára. Szigoru pedagógus. Olyan tanár, aki nem a legjobb hírnévnek örvendett a diákok előtt, de a szülők annál nagyobb bizalommal voltak hozzá. Szenvtelen, szivtelen, szigoru embernek tartották, mert nem sokat teketóriázott, kegyelmet nem ismert, sőt még a diákok után is leselkedett, pedig vajmi kevés oka lehetett rá, mert a kegyesrendi atyák vaskézvel fékeztek az ifjuságot. Mi is rettegtünk tőle és az elődöktől ránkhagyott „beajánlás” szerint néztük.

2.

Az osztályunkba két lány is járt. Megítélésükben megoszlott az osztály véleménye. Az egyik örökké tanuló, a másik kissé figyelme-
sebb volt. Kis Irén volt az egyik, Gondos Aranka a másik. Hosszu, fekete haja volt mind a kettőnek, Irénnek kedvesebb volt az arca, Arankának jobb a modora. Irén kövérkés volt, Aranka magasabb, telt,

Legerősebb, legdaliásabb fiu köztünk Remetzky Jóska, legtöbbet értett a zenéhez Wágner Lajos. Vidám, jókedélyű fiuk, akiknek szive egyaránt lángolt Arankáért, aki egyformán kedves volt mindenkire. Mi, többiek csendesen semleges álláspontra helyezkedtünk tudván, hogy korai még szerelemre gondolnunk.

3.

Gyönyörű tavasz este volt. A holdat úgy takarták a fellegek, mint menyasszony arcát a fátyol. Fénye át-áttört rajtuk és különös, kékes árnyékot vetett a házak fehér falára. A csillagok, mintmegannyi lobogó gyertyácska pislogtak az égbolton. A tóparti fák lombja lágyan susogott az esti szélben, a tó csobogva locsolta a partot. Csend, csend. Azaz, hogy . . . A sétányon léptek egyhangu kopogása. A hatalmas tóparti fák alatt Boross tanár ur sétálgat. Szive tele van ki nem fejezhető érzéssel. Szeretne dalolni, csattogni, mint a madár, de torkán csak dudorászó hangok búgnak ki.

Valahol a közelben, mintha angyali kezek rezeitnének láthatatlan hurokat. Hegedű lágy pianoja reszket a tavaszi légben.

Boross tanár ur kábulva hallgatja egy ideig a zenét, majd lábai önkéntelenül is viszik a hangok forrása felé. A zene folyton erősödik. Az éjjeli zenét adók alakját is ki lehet venni . . . Sőt! Gondos Aranka ablaka alatt Remetzky Jóska, meg Wágner Lajos huzzák . . .

Ejnye! Ejnye.

4.

Boross tanár urból kiszállt a természet szépségei által felkeltett lelki érzés és ismét a hideg, szigorú tanár lett.

Falhoz lapulva huzódott a fiuk felé. Nem is látszott másnak, mint a holdtól falravezett felhő árnyékának.

Jóskaék semmit sem sejtettek a közelgő veszedelemből. Lelkük nem volt náluk, mert az a zene hanghullámain berepült a szobába, a lágy párnák közt nyugvó angyal felé . . .

Boross csaknem mellettük állt már, mikor Wágner észrevette. Első szava ez volt:

— Fussunk.

Hónuk alá kapták hegedűjüket, úgy loholtak.

Hiába Már késő. Boross tudta kikkel van dolga. Utánuk is kiáltott:

— Ismerlek kik vagytok. Álljatok meg.

Megálltak, néma megadással, s mig Boross közeledett hozzájuk, megtanakodták, hogy megkérdelik.

A sietéstől nekihevülve, ziháló mellett ért oda Boross:

— Majd adok én nektek gazemberek!

A fiúk szepegtek kissé. Jóska volt a bátrabb ő lépett Borosshoz:

— Tanár úr kérem, ne tessék ránk haragudni, hiszen semmit sem tettünk, csak . . .

— Nem, nem jó firmák. Lesz gondom rátok. Soha még ilyet. Éjjeli zene! Diákoktól . . . Hahaha . . .

— Tanár úr kérem, csak egy kis éjjeli zene az egész. Tanár ur is volt diák.

— Kolosszális! Még utóbb nektek áll feljebb. Mars haza! Holnap beszélhetünk a többiről.

Oda lett a fiúk eddigi kis bátorsága is. Hangjuk görcsösen vonaglott, mintha valami megszakadt volna a torkukban.

— Tanár úr... tanár úr.

Mást már nem is tudlak mondani.

Boross hátat fordított nekik, feléjük sem nézett, mikor közömbös hangon odavetette:

— Semmiség az egész! Egy kis dorgálás. Esetleg hármás magaviselet.

Boross elment.

A fiúk magukra maradtak. Jóska keze ökölbe szorult. Keveset mondott, de velőset;

— Jaj lesz Borosznak, ha kicsapnak.

5.

A nap vérvörös fénye keresztül szűrődött az ablak függönyén. Az ágyon nyugtalanul mozdult meg Boross tanár úr. Első tekintete az órájára esett.

— Hét óra. A mindenét, még elkésem az órát.

Magára kapta a ruháját, bekapta sovány reggelijét és elindult a gimnázium felé.

Mintha változást érzett volna a lelkében. Ott vibrált benne az éjszakai álma... Diák volt. Felelevenedett a kis szépség, Kőrösi Margit alakja... Szerenádöt adott ő is, de jött a szigorú, kegyetlen Morzsányi tanár úr. Hejh!... Könyörgött neki... kérte a bocsánatot. Hiába.

— *Milyen jó is, hogy* felébredt. Eszébe jutott a tegnapi esti jelenet a tóparti kis uccában. Azt még el kell intéznie. El ám! De hogyan?...

Kedvetlenül dobta le magát a tanári szoba bőr fotelébe. Forrongó lelkülettel várta az órára hívó csengőszót.

Jaj lesz nekik... Jaj lesz! — hajtogatta magában, de egy tanár társának sem említette az esetet.

6.

Jóska meg Lajos lelke nyugtalan. Vajjon mi lesz? Aggódva várják az igazgatóhoz invitálást. Jaj! Az igazgató sem kiméletes az ilyenekben. Aszkéta pap, „szamár testvért“ ostorozó. Mi lesz? Mi lesz? Már nyolcra csengetnek és még nincs semmi. Talán most adja le esetüket Boross az igazgatónak.

Az első órájukat Boross tartja. Imádkoznak. Felelés.

A fiúk nem is mernek Borosra nézni. Talán óra végén szól nekik? —

Vége a felelésnek. Magyarázat. De miről beszél ez? Hiszen ez nem a történelmet magyarázza, hanem a diák meg gondolatlanságról beszél. Kifejti milyen nagy baj származhat némely elhamarkodott tettekből. Példaképpen felhossa a tegnapi esti esetet, szereplők neve mellőzésével...

Csengetés. Vége az órának.

Most! Most jön a kálvária. A fiúk remegnek, Boross int nekik. Megindulnak az igazgatói iroda felé.

Már az ajtóban vannak. Már Boross keze a kilincsen . . . Most! Most! De nem.

— Ha máskor is ilyet tesztek, hát akkor . . . Megértettétek?!

Mars . . .

Boros bemegy az igazgatóhoz. A fiúk künn maradnak. Megfogják egymás kezét. Csak nehezen szólalnak meg.

— Nem is olyan rossz ez a Boross.

7.

Az osztályban csendes magolás.

Irénkének boldogan újságolja Aranka az éji zenét.

Jóska meg Lajos boldogok.

Boross arca is vidámabb, mint máskor, mert kissé csinytevőnek érzi magát . . .

Boldogság mindentűt . . .

Egyszerű kis diák história az egész.

Martin Miklós.

A Tükör előtt.

Milyen lelkipásztori programmal megyek ki a teológiáról?

Meditáció és cél megnevezés vasárnapról vasárnapra.

II. Tim. II. 3. v. „Te azért a munkának terhét hordozzad, mint a Jézus Krisztus jó vitéze.“

Mielőtt egy betűt is leírnék, szeretném előrebocsátani, hogy amit most a tükör előtti rovatba olvasóim számára közlök, az valóban az ige tükrében való szemléletnek az eredménye. Itt csak rövid mondatok, apró célkitűzések, de azt hiszem, hogy igazi tükröképei annak a lélekvivődásnak, melyet az ige szolgálata jelent egy törekeny, önmagával sokat harcoló ember számára. Igaz, hogy amit az alábbiakban a hétről hétre vezetett meditáció sorozatomból leközlök, — szinte napló szerű titka életemnek, — de mégis leírom őket, — hátha lesznek emberek, akik e néhány „töredékből“ is meglátják, hogy nem is olyan „könnyű“ papnak lenni, mert ma nemcsak annyi dolga van, hogy egyszer vagy kétszer predikáljon, hanem, ha *lelkismeretesen* akarja munkáját végezni, *egy élet nem is elég annak a hivatásnak a betöltésére* melyet a lelkipásztori szolgálat megkíván. Ennek a feladatnak a súlyát éreztem mindig, amikor vasárnap reggelenként ezzel a kérdéssel foglalkoztam: Milyen lelkipásztori programmal megyek ki a teológiáról?

Febr. 14. Hogy szeressem a népet és dolgozzam érte. Azt hiszem, hogy más embereket ez a cél mosolyra késztet, de nekem igen komoly problémám, mert úgy tapasztaltam, hogy a mi *népünk* a szeretetet nélküli leginkább a „nadrágos ember“ részéről. Pedig vágyakozik utána és ha a jegyzőjével, — esetleg orvosával szemben

nem is lép fel olyan igénnyel, hogy szeresse, — de papjától és tanítójától feltétlenül elvárja, hogy népszerűtő legyen. A másik dolgot szintén nagyon fontosnak tartom. Ma nagy szükség van arra, hogy a pap *dolgozzék híveiért* . . . Itt természetesen nem azt értem, hogy ő vegye kezébe az eke szarvát, mert akkor hívei *helyett* dolgozna, hanem főéletcélja gyülekezete boldogítása legyen.

Febr. 21. Megismerjem a népet, amelynek pásztora leszek. Itt eszembe jut egyik professzorom sokszor hangsúlyozott szava, hogy a jó lelkipásztornak nemcsak általános népismeretre kell szert tenni, hanem speciálisra is, mert csak akkor tudom igazán értékelni gyülekezetem s akkor tudok majd érte dolgozni, ha ismerem annak *egyéni* tulajdonságait is.

Febr. 28. Magamat a gyülekezet *szolgájának* tartom, aki bármely rangú és rendő emberhez közel-állónak érzem magam, hogy dolgozzam érte, majd *vele*.

Márc. 6. Az érte való dolgozás feltétele, hogy elsősorban a magam lelki élete legyen rendbe. A vallásosságunknak egy napról napra *ujjászülő* erejét kell az Isten kegyelméből az ige közvetítésén át lelki életem főtáplálékává tennem, mert e nélkül nem lesz bizonyoságtévő erejű lelkipásztori munkám. Érzem, hogy a lelkipásztornak a *hit maximumára* van szüksége, — ha ugyan lehet ilyen értelemben a hitről beszélni.

Márc. 13. Érzem, hogy nagyon nehéz az *evangéliumot* szolgálni. Sokkal nehezebb, mint azt sokan gondolják. Hiszen az evangélium *több mint ember*, én pedig hús és vér vagyok, akire illik Pál szava: „mert tudom, hogy nem lakik én bennem, az az a testemben jó; mert az akarás megvan bennem, de a jó véghezvitelét nem találom.“ Nagyon félek attól, hogy nem leszek képes *kitartani* az ige, a tökéletesedést kívánó vallásos élet mellett, mert a piszkos, szennyes, tunya élet mindent könnyen lefarag az emberről. — Istenem segíts meg! —

Márc. 20. Fegyelmezett lelki munkát szeretnék folytatni, migcsak birom mozgatni kezem lábam, míg csak meg nem dermedti, némítja Isten lelki munka eszközeimet.

Márc. 27. A másik irányú élet ideálom a gyülekezettel az evangélium megkedveltetése a személyes munka közösség megteremtése.

Ápr. 3. Igen nehéz számomra az ige hirdetése. Attól félek, hogy mechanikus, lélek nélküli lesz számomra. Attól félek, hogy a *tűz* ki-alszik lelkemből, s troszka, — kialudt pernye domb lesz életem. Mikor igét kell hirdetnem, mindig az a gondolatom, hogy nem *ér* semmit az ige hirdetésem, mert az emberek csak hallgatják, de nem — meghallgatják.

Ápr. 10. Szeretném, ha az ige hirdetésbe örökös *tervszerűséget* tudnék belevinni. Pl. a ciklikus ige hirdetés megvalósulása . . .

Ápr. 17. A gyülekezetemben olyan összeköttetést szeretnék fenntartani, hogy nem volna egyetlen egyháztagom sem, akit ne ösmernék személyesen. A jó pásztor ösméri az ő nyáját. Erre nagyon alkalmasnak találom a pataki gyülekezetben látott „Gyülekezeti törzslap“ bevezetését és megvalósítását.

Apr. 24. Vasárnap iskolai munka. Itt még nem tudom, hogy fogok dolgozni, hiszen attól függ, hogy milyen gyülekezetbe állít munkásnak az Isten—Egyet azonban tudok, — nagyon szeretem a gyermekeket, s így gyönyörűségem lesz, ha őket a szeretet ösvényére vezethetem.

Május 1. A konfirmandusok lelkigondozását szeretném odaadóan végezni. Hitük öntudatosítása, a bűn *megláttatása* és ellene való harc, ezt találom a legfőbb célnak. Szeretném *bizalmassá* tenni óráimat, hogy ott az imádság, ének, szeretetteljes beszélgetés formálja a „betanult“ lecke mellett a lelkeket.

Május 8. Az ifjúsággal szeretnék nagy kitartással dolgozni. Ha olyan gyülekezetbe kerülök, ahol még nem volt ifjusági munka, ott először magam köré gyűjteném a fiukat, hogy az evangéliumból áradó életet megkedveltessem veük. Itt nagyon kell vigyázni, hogy az ifjúságra vonzó legyen ez a munka, mert ha éppen itt „ábrándul ki“ az igéből, akkor egész életére elvesztek a hívő gyülekezeti élet számára.

Május 15. A hivek (felnőttek) lelkigondozása. Azt hiszem, hogy ez magába foglalja az egész gyülekezeti munkát. Itt minden alkalmat szeretnék felhasználni. Szeretném nem „mesterségesen“, nem „barátkozva“, hanem szeretettel megszüntetni azt az *úrt*, mely van a pap és a gyülekezet között. Ez nagyon nehéz munka. Sok meg nem értés, sok félreértés oka lehet.

Május 22. A felnőtteknél a házasulandókat szeretném igazán megnyerni az evangéliumnak. Nem tartom elengedőnek a *biblia* ajánlékozást, amint némely helyen megvan, hanem alapos lelki gondozói munkát szeretnék végezni, különösen ha kis gyülekezetben leszek. Szeretnék *házassági* emléklapot nyomtatni s abból egy-egy példányt a házasságfeleknek adni. A házassági lapot olyanféleképpen gondolom, mint a konfirmációi emléklap. rajta házassági esküvel, a vőlegény és menyasszony aláírásával s a bibliai igével, melynek alapján az ígét hirdetem. Azt hiszem ez éppen olyan kedves emlék lesz hiveimnek, mint a konfirmációi emlék, melyet berámáztatnak, vagy az „élésládában“ gondosan őriznek.

Május 29. A családok lelkigondozása. A pap számára ez a legnehezebb és legtöbb tapasztalat szerzésre alkalmas terület. Ezen a téren igen szép feladatok állanak a lelkipásztor előtt, elhagyott családok felkarolása, — megvetett s a társadalom számára elveszettnek látszó emberek megmentése, — olyan lelki gondozói alkalmak, melyek a pap egész lényét igénybe veszik.

Junius 8. Az intelligencia lelkigondozása talán a legerősebb próbaköve a lelkipásztor munkájának. Intelligenciánk legtöbb helyen kerékkötője a pap munkájának. Szinte nem is tudom, hogy mimódon kell itt elindulni. Nagyon elfogult vagyok vele szemben s ez is nehezíti munkám. Mint „paraszt“ sarj egyfelől nem szeretek körében lenni, mert nem tetszik nekem az az „émelygős“ társadalmi színészkedés, mely az emberek életstílusában van. Nagy hibáját látom abban a „felvilágosultságban“, melyet jogosan nevezhetnénk „félműveltségnek“, mert nem él és nem is akar lelki életet élni. Egy faluban ő a zsi-

nórmértéke mindennek, s ez elbizakodottá teszi, s nem lát magánál nagyobbat. Az aránylag biztos pozíció (az ő buzáját nem veri el a jég) nem éreztetni vele az Istentől való függést, s gondviselést, mint azt a „kegyelemből“ élő földművesnél, vagy napszámosnál látjuk, aki igazán Isten kezében lévőnek tudja életét. Sokszor egészen konok a maga „felvilágosultságában“. Nagy hibája, hogy vallásilag közönyös, vagy épen istentelen irodalommal táplált s a komoly „vallásos“ dolgok iránt igen nagy mértékben elfogult. Szinte nem is merem boncolni azt a titokzatos világot, melyet az evangélium kovászának mégis csak át kell egyszer hatni, az evangélium szolgájának mégis csak el kell egyszer hozzá is jutni és az őszinte imában rá kell találniok egymásra a Mennyei Atya gyermekeinek.

Vége az évnek, — de a ^{*} ^{*} ^{*} programnak nem lesz vége, mert ezután jön a megvalósítás, vajha nem csak program szerint, hanem a valóságban is testet öltene egy egész élet munkásságomban az Ige.

—OS.

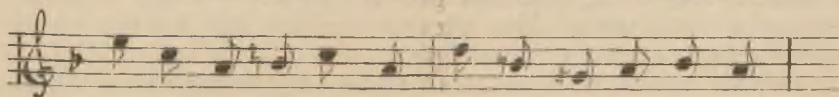
Ragyog a holdvilág a pataki váron...

Szövegét írta:
Hegyaljai Kiss Géza.

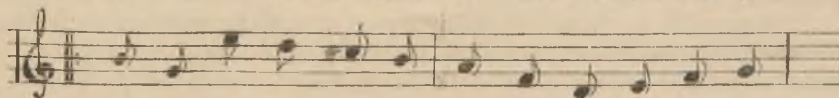
Zenét szerző:
Füzély Aranka.

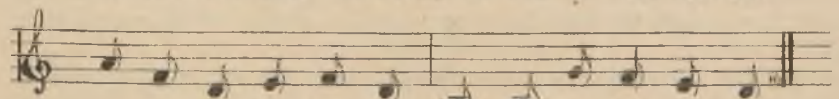
Bar - na éj - fél bo - rúl a pa - ta - ki vár - ra.

Bar - na - ha - jú le - gény a ba - bá - ját vár - ja

Bolt - í - ves nagy híd - ről bá - mul a [fo - lyó - ra,

De se - bes a Bod - rog, de las - súsú az ó - ra!

II.

Ragyog a holdvilág a pataki váron.

Szépszemű szerelmem de hiába várom!

Könnyebben puhul meg a nagy hid vasíve,

Mint az én galambom kemény, kicsiny szíve,

András bá' feleséget keres.

(Igaz történet egy fejezete.)

András bá' kinyitotta szemét, mert már besütött a nap az ablakon, oszt végignyújtzkodott az ágyon. Egyenesen a padlásra nézett, — de ott is a kilógó deszkára, melynek rése barátságosan mutatta a tető zsupfedelét. Mondom, — András bá' a kora reggeli órában odairányította szemét és elkezdett morogni bajusza alatt.

Hm, azt az árgyélusát, hát himígyen kandikál a tető énreám, — de hát — mi a csudázmányt lehessen vele tenni, mikor én nem tudok semmit. Hm, hm. Mégis csak jó volna tudni.

Evvel elhallgatott és újra nézte a szobát. Szeme megakadt a fal repedésén, — mire újra kezdte.

Hm, azt a rossebit ennek is. Ugy néz rám, — mint az odakint az éhes malac az ólban, hát má' evvel is mit kén' csinálni? Hm.

És újra csendbe szuszogta magát András bá'. De nem sokáig. Szeme újra kinyillik és rámered egyenesen az orrára ereszkedő hatalmas pókra. De ezt András bá' már nem várta meg szépen háton fekve. Mintha a disznócsorda a tilosba tévedt volna, úgy ugrott fel az ágyról, miközben, rettentően szikrázott a szeme.

Hüjnye, azanyád. Hüjnye, a pokolbéli fajzatját. Hüjnye, ezt már mégsem lehessen túrni. E má' mégis csak sok. Emmá mégis sok. Sok. Hogyhát a ház rossz. — sérifikál az a rusnya szél benne, meg az eső csöpörög, — a még türhető, — de hogy egy pók az orromra, — há. — a magam-e orromra merészkedjék, — a pontiusát, — amá sok! Hüjnye — ordít András bá, — e má' sok. Ezt már túrni nem lehet.

Idáig jutott András bá, — a község hü disznópásztora, — azaz kondása, — de itt megakadt. Itt végleg megakadt. Addig csak eljutott, hogy túrni ezt az állapotot nem lehet és hogy tenni kell valamit, de hogy mit, azt nem tudta.

Ott állt András bá a szoba közepén, egy ünneplőben, ahogy vackáról felugrott vakarta tarkóját, nézve mezitlábát, — de tovább már nem jutott.

Szeme újra a pókra tévedt, mely oly barátságosan szötte hálóját András bá vackában, mintha épen András bát akarná megfogni (?). Mondom, szeme odatévedt és megborzongott, — mire újra csak a padlásra nézett, meg a lábára.

A nap éppen most bujt be a fal repedésén, — mire András bá nagyot kurjantott, de akkorát, hogy a fal a másik oldalon is meg-repedt.

Hünye... meg van. Meg ha mondom. Rusnya pókja. Hünye, — ez a:

Evvel se szó, se beszéd, szépen elkezdett öltözködni. Felvette ünnepi gatyáját, piros pántlikával körülkötötte, felhuzta szép suvickos csizmáját, — meg a 100 pitykés lajbiját, — felvette pörge kalapját, körül tekerintvén magán ünnepi ostorát, kezébe vette marha túlkét és rá sem nézett többé házára, hanem ment egyenesen, hetyke lépéssel egyenesen, — mondom -- a jegyző hivatal felé.

E má igen.

Jól körül nézett. Ívott és nézett, — de egy szót sem szólt. Hadd lássák, hogy ű nem olyan.

Került-fordult, a két öreg magára hagyta a fiatalokat. Tudták mi járatban van András bá és ez így dukál már.

Hát magukban maradtak, — hallgattak, — mikor egyszer a szép Marika csak nyakába ugrik András bának.

Hüjnye lett melege egyszerre András bának, — de hogy is ne. Az a két dógos kéz úgy ölelte, — de úgy!! Hanem . . .

Hanem egyszer csak András bá vette a kalapját, oszt se szó, — se beszéd, indul kifelé, — majd fellökve az ajtó előtt hallgatózó két öreget.

Ment András bá egyenesen haza. Nem feküdt be a vacokba, minthogy ott a pók volt, — hanem be az istállóba.

Ott nagyot fohászzkodott András bá. Hüjnye, — de szép keze vót, — csak ne ölelt vóna úgy, — hünye, — mert az ilyen nem való feleségnek má mégis.

És ezzel elaludt, — nyugodtan.

Másnap a hajnalal talpon volt, — és már vette is túlkét, hogy indul kifelé, mikor eszébe jutott a pók, meg a jegyző urrali beszéd, erre csak újra leheveredett, — ráér még délutánig, — de igen törte derekát az a rossz szalma, így csak felkászálódott.

Bánta nagyon a dolgot, de kellett, mert ott a pók.

Hát csak újra ment András bá, — Jutkáékhoz.

Ott is illendően fogadták, — még az ustort is elvették, — pedig nem akarta. Igen szép volt a Jutka, mert hát az ingváll igen sokat mutatott meg és éppen András bának, mikor az öregek kimentek, — mint ahogy az illik ilyenkor.

Hát, mondom, — igen sokat mutatott meg András bának, mire ő csak ismét ballagott, — de most már fel is borította az öregeket.

Odakint András bá letörölte verejtékét homlokáról, — mert igen sokat látott, — de csak törülte, — törülte és mormogta: Hüjnye, — ez se való mégsem, — pedid, — hű, — hű, — pedig, — feleségnek.

Nagy búsán ballagott tovább egy házzal. Vissza, — visszanézelt Jutkáékhoz, — és míg Marcsáékhoz fordult be csavarta ide-oda a fejét.

Hüinye, — csak épen annyit ne mutatott vóna már . . .

Roszkedvű volt, amint Marcsáékhoz benyitott, — hát ott, — ura nfia a Marcsa le sem ültette oszt máris rohan kifelé, hogy András bá megkérte a kezét.

No — iszen, erre András bá mintha ott sem lett volna, loholt haza, eregetve a csillagok felé a menykőt csüstül.

Hogy hát a má mégis borzasztó, hogy nincs egy tisztességes nőszemély a világon. Csak az a pók ne lenne, — hű, — a jegyző ur nem számítana má . . . Hüinye az a jóss . . .

Másnap már igen fészkelődött, amint ment Julcsáék felé, — hogyhát má mégis kell asszony, — de ha kell, mégis jó legyen, olyan há . . . Hüinye az a Jutka csak ne mutatott vóna annyit.

Imígyen mormogott és észre sem vette, hogy valaki előtte áll. Nagy komótosan felnézett, de mielőtt szólni tudott volna megindult Jutka pergő áradata.

Hát maga világ csufja, — mi az Isten csudáját keres itt, — mennyen innen, — ide be nem teszi a lábát, — mert a kutyát kendre uszítom . . . és pergett a szó, — mint a kelepelő, husvét napján.

András bá. meg má csak mosolyog . . . mosolyog és — nézi Julcsát, — a pergő száját. Hüjnye de nagy.

Nézi az arcát. Hüjnye, de akkurátus, mint egy pulyka tolyás.

A keze, — hűű, — mint a tanító ur disznajának a füle.

Hüüjnye, azt a, . . . de a nyelve, az azután, E má feleségnek való, — e má igen. E má biztosan elbánik avval a rusnya pókkal. El a, ki így tud kelepelni, a má igen.

Mig így morfondirozik, — sarkon fordul és ballag a jegyző ur felé. Ott megáll és illemtudóan mondja.

Jegyző urnak, én, Bagi András, a község disznajának hivatalos őrizője, — mondom, — elveszem Kádár Julcsát feleségül, merthát a pókot illetőleg avval a nagy szájjal úgy elbánik, mint én disznókkal, meg aztán a hitvesi hűséget bizonyosra akkurálom, mivelhogy evvel senki ki nem mervén kezdeni a nagy szája, meg keze miatt.

Igy szólva, tehén kürtjébe fujt és ballagott egyenesen a pók elé. Meg állt előtte s így szólt.

Na, — holnaptól kezdve nem leszel itt rusnya féрге, — mert hozom az asszonyt.

Kádár Julis pedig, — a falu csufja, — nagyot nevetett, mert hát ő tudja. mi kell András bá'nak, — merthogy ő — *kanász asszony akart lenni.*

Stéphán László.

Élet öröm.

*Az én időm nem ráérés,
Lázás, örök munka,
Lelkem a tett szeretetét
Istentől tanulta.*

*Az én dolgom nem baj, robot,
Gyönyörűség, öröm,
Szép, jó, igaz művelése
Boldog munkaköröm.*

*Az én élttem szent szárnyalás,
Út a Zenith felé,
Felivellik csillagnak majd
Az Ur trónja elé . . .*

Dr. Hegyaljai Kiss Géza

„Tanár úr kérem . . .“

Tanár úr kérem, ne tessék haragudni, nem tehetek róla de nem tudtam jobb eredményt elérni.

Azt tetszik mondani, hogy nemcsak az utolsó hónapban kellett volna igyekezni, hogy volt elég időm egész évben, hogy miért nem tanultam? Tanultam én tanár úr kérem mindig, csak hogy igen sok volt a tanulnivaló s nekem kevés volt az időm, mert három tanítványom van s ezek nagyon lefoglálnak. Igen, nekem *tanítanom kell, hogy magam tanulhassak.*

Mért nem tanultam jobban akkor, amikor édesapám kifizetett mindent, mé:t nem voltam az első osztályban jeles? Megmondom. Ne tessék haragudni, ha egy kis é hosszú leszek. — Tíz éves voltam, amikor édesapám felhozott Patakra, hogy „urat neveljen“ belőlem. Nekem itt először minden új és idegen volt. Őszintén szólva az „Alma Mater“ a maga komor falaival nagyon ridegen fogadott engem. Az igazi édesanyám, amikor elbúcsúztam tőle, megölelt, megcsókolt, könnyeket ejtett értem; ez pedig megkérdezte, hogy mi a nevem, mikor születtem, hol lakom; száraz hangon beszélt velem és nem ölelt meg, nem simogatott meg. Nagyon rosszul esett ez nekem és bizony az első este, miután a kis szobában megszámloltam a gendákat, megeredt a könnyem, mert *400 diák között egyedül éreztem magam.* Nehéz volt az első napokat kibírnom. Nem volt senkim, aki meleg szóval szólta volna hozzám, aki mondta volna: *fiam, vagy öcskös;* csak azt mondták, hogy *szemtelen mendur, meg piszkos pecur.* Fájt nagyon, amikor becsaptak, amikor beküldtek Cicuhoz, amikor figurás tornafüzetet akartak velem vetetni. Mindez nem lett volna olyan nehéz, ha lett volna mellettem valaki, aki érdeklődött volna irántam, aki vigasztalt volna. Így bizony nagyon fájt, hogy *10 éves koromban kiestem a családból s majdnem önálló lettem.* Mert tessék mondani, nem lehet majdnem önállónak nevezni egy pataki mendurt? Csak az iskolai törvények kötik, azokon túl azt csinál, amit akar.

De menjünk csak tovább. Az elemi iskolában hozzászóktam, hogy minden nap. sőt minden órán megkérdeztek; itt két hétben egyszer. Az elemiben alig tanultunk valamit, alig adtak kezünkbe könyvet, inkább beszélgettünk, játszottunk. Itt az első nap leckét adtak fel, amit könyvből kellett megtanulni; itt keveset magyaráztak, nem igen kérdezték, hogy értem-e, hanem, hogy tudom-e? Szóval *nehéz volt egyszerre megszoknom a könyvet és az önállóságot.* És az, hogy ritkán kérdezték, rászoktatott arra, hogy nem igen tanultam. *Tárgult a lelkiismeretem.* Én szegény, földműves embernek vagyok a fia s így nem teltt arra, hogy instruktort állítottak volna mellém, aki felelősségre vont volna; teljesen magamra voltam hagyatva s egyedül birkóztam a száraz tankönyvek „gördülékeny stilus“-ával. Hát tessék mondani, hogy lehessen várni egy 10 éves gyerektől, hogy az komoly munkát végezzen — egyedül, segítség nélkül? Az volt a baj,

hogy *nem törődtek velem, oktattak, de nem neveltek*. Amikor kijöttünk az iskolából, csináltam azt, amit akartam, csak az volt a fontos, hogy meg ne fogjanak sillenciumban az utcán. Tehát elég ennyit mondanom, hogy *gyerek voltam, szabad voltam*.

Később azután, amikor kissé már kezdett benőni a fejem lágya, nem tanultam azért, mert *nem tudtam, hogy miért tanulok*. Azt eleget hallottam emlegetni, hogy a jövő a mi vállunkra fog súlyosodni, hogy nekünk kell Nagymagyarországot visszaszereznünk, de sohasem tudtam elképzelni, hogy hogyan fogjuk mi ezt csinálni? Ekkor már kezdtem egy kissé öntudatosodni, gondolkodni. Láttam azt, hogy óriási feladatok várnak rám de ugyanakkor azután azt is megláttam, hogy a jelen terhei is összeroppanhatnak, ha nem leszek erős. *Volt-e valaha ifjúság olyan siralmas helyzetben, mint mi vagyunk? És mégis tőlünk igen sokat várnak*. Hiába, ki kell mondanom: *megcsömörlünk már a sok komolykodásba és egyszer már elkeseredünk, mert mi még nem voltunk fiatalok*. Most kitértem egy kicsit, de jól esett kimondanom. Azt akarom tehát mondani, hogy nem tudtam, vajjon azért tanulok-e, hogy utcaseprő, kondás, kutyapecér, katona, pap tekintetes, nagyságos, vagy méltóságos úr lesz-e belőlem? Amikor rájöttem arra, hogy bizonytalan a jövőm, akkor meg inkább nem tanultam, mert azt gondoltam, hogy *a semmiért nem érdemes törni magamat*.

Ma már tudom, hogy *nekem mégis tanulnom kell, mert még* siralmasabb lenne a jövő, ha mi egyáltalán nem készülnénk rá. Tanár úr kérem, ma már tanulok, de nem tudok eleget tanulni, mert *sok a tanulnivaló*. Nem kellene bennünket már itt az iskolában agyongyötrönni. Nem tudok eleget tanulni, mert, amint már előbb is mondtam, nincs időm, mert elveszik a tanítványok.

Tanár úr kérem, ne tessék haragudni, hogy nem tudtam jobb eredményt elérni, de ígérem, hogy jövőre még jobban fogok igyekezni.

Kalmár Lajos.

Kollokvium Arkán.

Az arkai legátus ur — akinek körzetébe Fony és Korlát is oda tartozik — nem csak a legációból befolyó pengőket, de sok, sok élményt is visz haza a pataki kollegiumba. Abauj szép nagy hegyének, a „Magaska“-nak tövében fekszik községünk. Papja, tanítója helyben nincs, a korláti anyaegyházhoz tartozik. Korlátról menve jó fél óra alatt gyalog is odaér az ember. A legátus ur, mint a legtöbb helyen, úgy itt is az apostolok járművén közlekedik. Már csaknem egy fél órája gyalogol — emelkedik a hosszú part oldalán, de még mindig nem látja a községét. Már aggodalmaskodik is, hogy talán eltévesztette az utat, mert már májdnem beleütközik a „Magaska“ hegyébe, de a községet még mindig nem látja. Korláton jól utbaigazították, jól megmagyarázták, hogy Arka annak a nagy magas hegynek Korlát felé néző oldalán, illetve alján fekszik. Nem lehet elté-

vedni Csak nem költözött el azóta a falú? Nem bizony! Az ott fekszik ma is. Legátusunk is meggyőződik erről gyaloglása 28-ik percében, amikor a hosszú part tetejére a „torok út“-hoz ért. Lábai előtt fekszik a keresett falu két kis karcsu tornyával, csobogó patakjával. Milyen festői panoráma, akár a karácsonyi legátus nézi hótól csillogó fenyveseit, vagy hófúvások között meglapuló kis bogár házait, akár a husvét vagy pünköszt ünnepek legátusai csodálják meg virágzó kökénybokrait, vad csipke rózsáit és zúgó erdőit, ahonnan őzek és szarvasok járnak le a csobogó patakra szomjukat oltani.

A legátus urat elsősorban az egyik templom érdekli, amelynek tornyán a kakas és csillag ragyog. Abban fogja ő most hirdetni az Isten ígését. Nem nagy templom. Alig nagyobb valamivel a főiskola egy tanterménél, de elég nagy annak a 60 vagy 70 léleknek, akik nagyon szeretik ezt a kicsiny templomot, akiknek szívében ott él a hitvallás: „Mily szerelmetesek a te hajlékaid! Seregeknek Ura! (LXXXIV. Zsolt.)

Itt teljes számu gyülekezet előtt hirdeti az Isten ígését, nem csak most, nagy ünnepek alkalmával a legátus ur, de a lelkipásztor is, még hétköznapon is, mert akkor sem hiányzik senki. Ott van a kis gyermek is anyja ölében, a gyülekezet apraja-nagyja. Ha ketten, vagy hárman nincsenek ott, már sokan maradtak el.

Arkán a kurátor urhoz száll a diák, ahol igen szívesen látott vendég lesz. Kurátorné asszonyom ellátja sok mindenféle jóval, beillenék lakodalmi vendégségnek is. Sok legátus még évek multával is megemlegeti azt a szíves vendéglátást, amelyben itt részesült és ha utja valamikor arra visz, felkeresi a szíves házigazdát — amit bucsuzáskor erősen lelkére is kötött — aki most elvárja a volt legátus urtól, hogy tartson isteni-tiszteletet, ha már nem is legátusi minőségben jár közöttük, de azért megteheti. A lelkész és tanító ugyanis nem minden vasárnap megy ki hozzájuk, csak a hónap két vasárnap délutánján és minden csütörtök reggelén.

Ünnep szombatján Arkán végzi a „rekvirálást“ a diák. Ott is száll meg. Így van ideje elbeszélgetni. Különösen a karácsonyi legátusnak, mikor az esték is hosszúak. A beszélgetés során rá kerül a sor a bibliára is. Kezdődik a kollokvium. Meg akarnak győződni a legátus ur bibliai jártassága felől. Meglepő kérdések hangzanak fel. Ilyet az ó-kánon, vagy új-kánon és az exegézis professzora sem tett még fel. Izzad erősen a legátus ur. A kurátor ur kollokváltat. Kiváncsi szemek szegeződnek felé: vajjon meg tud-e rá felelni a legátus ur. Ejnye ezt sem tetszik tudni, pedig ezt már a kisfiam is tudja! (Ki tudja, nem ő lesz-e a jövődöbéli kollokváltató kurátor.) No még egy kérdés, erre már csak meg tetszik tudni felelni. Kedves olvasóm, úgy-e kíváncsi vagy te is ezekre a kérdésekre, hadd közöljek tehát mutatóba egy néhányat, hogy ha valamikor Arkára kerülsz, meg tudj rájuk felelni.

1. Kérdés: Hány dolog alatt indul meg a föld, melyet el nem szenvedhet?

Felelet; Példabeszédek XXX. 21—23.

2. K: Mikor süvöltött az Úr Isten?
F: Ézsaiás VII. 18.
3. K: Mivel táplálkozott Nabukodonozor király és miből volt a ruhája? . . .
F: Dániel IV. 28—30.
4. K: Kinek a könyvében van megírva: „hozd elő hadd igyunk“?
F: Ámos IV. 1.
5. K: Mikor uszott a fejsze?
F: II. Királyok VI. 5—7.
6. K: Mikor állt meg a nap és hold az égen egy nap hosszat?
F: Jusue X. 12. 14.
7. K: Hol van megírva: Az evő állatból étek jöve ki az erősből edesség?
F: Birák XIV. 14.
8. K: Hol és kinek szolgált a töklevél napernyőül?
F: Jónás IV. 5—6.
9. K: Mikor kötötte meg az Úr Isten a kereket?
F: II. Mózes XIV. 25.
10. K: Salamon királynak hány felesége és ágyasai valának?
F: I. Királyok XI. 3.
11. K: Illés prófétát ki táplálta és mivel, amikor a Cherit patakja mellett tartózkodott?
F: I. Királyok XVII. 2—6.
12. K: Keresztelő János mikor a pusztában volt, mi volt a ruhája és elesége?
F: Máté III. 4.
13. K: Kik voltak azok a férfiak, akik halált nem kóstoltak?
F: I. Mózes V. 24; II. Királyok II. 11. 12.
14. K: Dániel próféta mikor az oroszlánok vermében volt, ki táplálta?
F: Habakuk próféta Judeában enni akart vinni a maga aratóinak a mezőre, de az Úrnak angyala mind ételestől felfogván őt üstökénél fogva, elragadá Babiloniába és a verem felett, amelyben Dániel volt, letevé.
15. K: Az Úr Jézus mikor állt fél lábbon?
F: Máté XI. 7. Mikor a számárra ült.
16. K: Mit nem tud az Úr Isten teremteni?
F: Magánál feljebb valót.
17. K: Hol nem volt még az Úr Isten?
F: Az utolsó ítéleten.
18. Három bizonyosságok vannak az égen és három a földön. Melyek azok?
F: I. János V. 7. 8.
19. „Az ifju Tóbiásnak ki volt a kísézője, mikor házasságra indult?“
F: Rafael angyal volt.
- . . . . .

Legátus urak, akit az Úr 1932 év karácsonyán követének küld „Fony—Korlát—Arkába“ az studirozza e kérdéseket. A kiadóhivatal főnök ur egy pár tiszteletpéldányt megküld az arkai hiveknek. Ezért szigorubb lesz már a kollokvium, mert már van studium is. Ha minden kérdésre meg fog tudni felelni, az élet külön indexébe jelest fog kapni majd az arkai legátus ur.
(Gruszka.) N. L.

A walesi bárdok és Lőrinczy György.

Olvasva Voinovich Géza *Arany János Életrajza* című nagyszabású művének most megjelent II. kötetét, mely a nagy költő életének 1849-től 1860 ig terjedő szakát ismerteti nagy alaposággal, sok részben kiadatlan levelek és költői kéziratok felhasználásával; s olvasva ebben *A walesi bárdok* című balladáról irt azt a megjegyzést (328—329. l.), hogy ennek tárgya a legmagyarabb, mert ezt Arany 1857-ben akkor írta, amikor a fiatal császár beutazta az országot s a bécsi kormányférfiak lelkes fogadtatást akarva neki rendezni, költőinktől — így Aranytól is — üdvözlő-verset kívántak, mire Arany megírta *A walesi bárdokat*, de azt csak 1863-ban adta ki, mint ó-angol balladát, — önkéntelenül eszembe jutott a balladának e magyar nemzeti célzatával való első találkozásom.

Ezelőtt 53 évvel, tehát még Arany életében, az 1879-ik év első felében történt Sárospatakon. Az eset hőse *Lőrinczy György*, a kiváló író és költő, a *Budapesti Hírlap* kedvelt munkatársa volt, mint patagi diák.

Lőrinczy György, miután a rimaszombati egyesült protestáns gimnáziumban az I—VI. gimn. osztályt elvégezte, 1877-ben tanulmányainak folytatására Patakra jött és itt végezte a VII. és VIII. osztályt és itt tett 1879-ben érettségi vizsgálatot. Mint költői lelkületű, irodalomkedvelő ifjú, azonnal beiratkozott az *Erdélyi János Önképzőkör*-be s abban élénk tevékenységet fejtett ki. Az Önképzőkör magasabb évfolyamú tagjainak, a VIII. és VII. oszt. tanulóknak az a feladat jutott, hogy egy-egy kitűnő költeményről széptani elemzést készítsenek és olvassanak fel, természetesen előbb el is szavalva azt, vagy pedig e helyett valami elbeszélést, tanulmányt vagy műfordítást mutassanak be. A titkár Lőrinczy György VIII. oszt. tanuló is kijelölte e munkára s ő 1879. egyik februári vagy márciusi ülésén eleget is tett e kötelezettségének. Szépen, lendülettel elszavalta az elemzés tárgyául választott költeményt: *A walesi bárdokat*, aztán hosszú, csaknem egy óráig tartó felolvasásban mélyen járó széptani elemzését nyújtotta a nagyhirű költői alkotásnak. Elemzésében többek közt azt is előadta, hogy, bár a költő művét *ó-angol balladának* nevezi, tekintettel arra, hogy az az abszolút korszakban készült és látott napvilágot, ő lehetetlennek tartja, hogy abban némi rejtett magyar vonatkozás is ne legyen, hogy a költőt ne az idegen erőszaktól meg nem ölhető magyar nemzeti érzés, nemzeti eszme gondolata inspirálta volna a ballada írására.

Az Önképzőkör tagjai feszült érdeklődéssel hallgatták Lőrinczy fejtegetéseit s befejeztével élénken megéjlenezték. A felszólaló, bíráló tagok mind teljes elismeréssel méltatták L. munkáját. A tanárelnök, bár egészben véve szintén elismeréssel szólt az elemzésről, kifogásolta a ballada magyar vonatkozásáról tett megjegyzést, „mert — ugymond — arra nézve, hogy Aranyt ily magyar nemzeti gondolat vezette volna e ballada megírásánál, semmi adat nem áll rendelkezésünkre s így ezt nekünk nem is lehet a költeménybe belemagyarmagyaroznunk“. Tett e még ezenkívül más kritikai észrevételt is reá, már nem emlékszem. Végeredménybént az elemzés másodfokú érdemfokozatban: dicséretben részesült.

Nekem, aki mint V. oszt. tanuló voltam, az Önképzőkör tagja s hallgattam végig Lőrinczy elemzését, különösen ez a pont ragadta meg az előadásából a figyelmemet (már ekkor nagyon szerettem az ujságokat, kivált a *Fővárosi Lapokat* és a *Vasárnapi Ujságot* olvasni, a költők életrajzai s a szabadságharc eseményei nagyon érdekelték); s mivel Petőfiért, Kossuthért lángoló, az osztrákokat gyűlölő hazafias érzéseimnek ez az álláspont felelt meg jobban, én e pontban a tanárelnökkel szemben Lőrinczynek adtam magamban igazat s ezentul vele együtt hittem és vallottam, hogy Arany *A walesi bárdok*ban elfojtott hazafias érzésének akart burkolt alakban kifejezést adni. Mily nagy volt aztán az örömem és elégtételem, midőn tiz év mulva, 1889—1890-ben Arany *Hátrahagyott Iratai* közt Tompához irt levelében olvastam, hogy e balladát nemcsak hazafias célzattal, hanem egyenesen az elnyomó zsarnok uralkodó és uralom ellen való tiltakozásául írta.

Midőn 9 évvel ezelőtt, 1923 tavaszán Bercelem, a Bessenyei György szülőháza előtt tartott emlékünnepeylen Lőrinczy Györggyel találkoztam s pataki diákkorának ezt az epizódját, amely oly mélyen bevésődött az emlékezetembe, előtte főlemlittem, ő — némi keserűség hangulattal — meg-nem-értést, sőt elfogultságot látott a tanárelnök akkori ítéletével szemben. Pedig az nem elfogultság volt, hanem csak tanári pedantéria. Elnökünk, mint pedáns tanár, nem fogadhatta el az olyan föltevést, amelyet semmi irodalomtörténeti adat nem támogatott. Arany levelezésének közzététele s most Vainovich *Arany Életrajza* mutatja, hogy a költő, a vates az ő divinatorikus intuiciójával, az ő belső megérzésével, a külső adatoktól függetlenül is meg tudja látni az események vezető szálait. Ha Petőfi a jövőbe látott a költő jósszemeivel, Lőrinczy Györgyöt a költő lelkén *A walesi bárdok* írásakor végigrezgő belső lelki élmény megsejtésére, átérzésére vezette az ő költői érzése. Ime, ez volt az az ok, amely a pedáns professzort és a költői lelkű ifju diákot — minden elfogultságtól függetlenül — egymástól elválasztotta! Mit ártott Lőrinczynek a tanárelnök minden elkéső állásfoglalása, ha a történelem őt igazolta? Nem többet ért-e az emlékkönyvbe-vételnél, ha maga Arany neki adott igazat?

Rác Lajos.

Könyvismertetés.

Ezüstharangszó, Szigethy Ferencről. (Versek.)

Ahogy e könyvet elolvastam, önkénytelenül más országban képzeltem magam: az Ezüstharangok országában. Láttam a Főt, — amint sétálva, halántékán őszi hajszákkal, földreszegezett fejjel és mégis egyenes tartással, mosollyal ajkán, — megy-megy előre, — majd egy gondolattól megragadva le-lehajol egy-egy kis haranghoz, — szól hozzá szelid-papszavával, — mire az elkezd csengeni lágyan, — szeliden, — kedvesen, — soha nem hallottan. S a Mester szeliden mosolyog, — majd feltekint a mindig kéklő égre és egyszerre megtalálja azt, akit keresett: az Istent, — és ezután egymás után szólalnak meg a harangok, — az ezüst harangok, — csodálatos szoltárt küldve jó illatú áldozatul Annak, — Akitől jött szavuk. Szigethy Ferenc a Fő, — ki jár az Ezüstharangok országában, hogy hozzon ujat, — szépet, — soha el nem mulót azoknak, akik nem tudnak odajutni. Az Istenországának embere ő, — ki áldásosan hallatja hangját, — hogy ezáltal is közelebb jussunk az Úrhoz.

Mi csodálkozva halljuk az „Ezüstharangok“ csengését, — az Isten szavát és lehajtott fejjel gondolunk minden magyar házra: vajjon hallják-e a hangokat, — mert ha nem, — hallani kell, *kell*, hogy az a romlatlan, üde-paphang, tiszta, — *imádkozó* érzései beköltözzenek a szivekbe, mert ebben van az élő kálvinista művészet — és Élet.

Mind azt, amit ad, önmagából adja, — mindazt, ahogy adja, — önmaga az: az ember, — a keresztyén ember, — az elhívott ember.

Szóljanak a harangok soha el nem halkulóan, — hogy tisztítsanak sziveket, — vezessenek embereket az Úr elé.

Stéphán László,

Bodnár István: Jaj! Atyám a Jövő. (Versek.)

Egy nagy jaj üvölt ebből a kötetből: a mai ifjúság bizonytalansága és vergődő tapogatózása, a szegénység ma még alázatos szenvedése s az eljövendő Háború borzalmas zenéje. Nem szórakoztató játék, nem menekülés a világ elől, hanem egy élet többé kevésbé őszinte vallomása és kissé nagyotmondó ígérete. A „szebb jövőt“ követelik ezek a versek, de nem a Vér és Zsarolás jövőjét, nem az emberi halálokon és roncolt testeken, hanem a munkás életéken felépülő igazabb jövőt.

Lehet a versek művészi értékét kétségbevonni, lehet a versek vad hangját forradalommal vádolni, de a vád inkább azt a sűrű-ködös közönyt illetheti, amellyel fogadta mindenki és amellyel elintéznek minket még azok is, akik hosszú litániás beszédek tartanak a mai magyar ifjúság reménytelen helyzetéről, de egyébként még érdeklődést sem mutatnak irántunk.

Van reményünk. csak legtöbbször álarcosan jár. Bodnár István ezt a reményt álarc nélkül mutatja meg.

N. I.

Búcsúk.

Mindenki búcsúzik.

I.

Zuhogott az eső, mikor 12-öt ütött az óra. Az iskola még komorabb volt, mint máskor. Ázott, foltos oldala egykedvűen nézett arra a 39 fiatal emberre, kik búcsúzni gyűltek össze az Öregcsengő alá. Búcsúznak. Repked a szó, — hallatszik az örök búcsú dal, — ima, — majd elindulnak az Élet felé.

Szerepnék oda kiáltani, — hova indulnak, minek búcsúznak? Ne kezdjék a búcsút már most, — ifjan, — vidám szívvvel, — itt az örömök tanyáján, — hiszen lesz elég az életben amitől búcsúzni kell majd; — igen-igen soktól fognak majd búcsúzni, — s minek kezdik már most.

De nekik van igazuk: mert ez a búcsú az ő örömük

*

Az iskola harangja gyűjti a végzett IV. éveseket. Szomorúbb arcu fiúk ezek már, — kik megérkeztek az Élethez. Ezek már nem búcsúznak, — csak kérnek. Kérik az Örökkévalót, — vezesse útjukat, hogy ne legyen az könnyes, — szomorú, — ne legyen telve búcsúzással, — valamitől valamitől, — de legyen az boldog, — igaz élet.

Ők nem búcsúznak, pedig ezeknek volna már mitől: az ifjúságtól, — Ifjúságtuktól.

*

Apró gyermekek I—II. gimnázisták ölegetik egymást a kapuban. Búcsúznak. Vége egy sikerült évnek: „tisza jeles lettem“, — „milyen jó lesz a vakációm, — lesz biciklim, — footballom, — és hogy fognak örülni szüleim,“ — „szervusz, Isten veled“. S boldogan búcsúzik, — mert van Célja búcsúzásának

*

Megbuktam. Isten Veled. Többet soha nem találkozunk. Egy romba dőlő élet búcsúzott.

II.

És én is, de sokszor búcsúztam!

Jöttek az oroszok, — búcsúztam az Szülőföldemtől.

Jöttek a csehek, — búcsúztam Szüleimtől.

Jöttek a belegségek, — búcsúztam önmagamtól.

Mind-mind fájnak nekem, — mert korán kezdtem a búcsúzást, — korán kezdtem az Életet.

Stéphán László

Szerkesztői üzenet.

K. S. Nem elég betanulni egy csomó idegen kifejezést és sorra venni a magyar szavakat, majd ezeket egymás mellé rakni értelem nélkül. Ezekből nem lesz cikk, — legfeljebb humoreszk. Próbálj magyarul írni, hogy az a tehetség, ami benned van, érjen is valamit.

B. J. Cikke egy pedagógiai szaklapba való,

Hirek.

Örömmel vesszük a hirt, arról, hogy szeretett igazgató-profesz-szorunk, az ifju tudós, Dr. Vasady Béla a „Hit misztériuma“ c. ki-váló munkája alapján egyetemi magántanárrá habilitáltatott a debre-ceni Tisza István Tudományegyetem Theol.-fakultása által. Isten ál-dását kérjük további munkálkodására is, akiben mi a magyar theoló-giai tudományosság jövő nagy képviselőjét látjuk. Sz.

A sárospataki teológia külön-böző egyletei a jövő iskolai évre (1932/33.) tisztikarait a követke-zőkben választotta meg: A „*Hittan-hallgatók Egylete.*“ Elnök: Bakos Zoltán IV. h. h. Alelnök: Orbán József IV. h. h. Titkár: Palumby Gyula III. h. h. Jegyző: Haranghy László II. h. h. Pénztáros: Majoros István IV. h. h. Bizottsági tagok: Kenyeressy Károly IV. h. h., Hegedüs Imre III. h. h., Kiss Péter II. h. h. Irraterjesztő: Orbán József IV. és Fodor Lajos IV. h. h.

A *Kórus.* Kóruselnök: Fodor Lajos IV. éves hittanhallgató. Fő-precentor: Fidler István III. éves h. h. Alprecentor: Kádár Zoltán III. éves h. h. Protokántor: I. Tenor: Kenyeressy Károly VI. é. h. h. II. Tenor: Palumby Gyula III. é. h. h. I. Bassus: Tóth Pál II. é. h. h. II. Bassus: Kecskés József II. é. h. h.

A *Sárospataki Atlétikai Club.* Elnök: Majoros István III. h. h. Alelnök: Németh József II. h. h. Pénz-tárnok: Pecsenye Andor II. h. h.

Szertáros: Veress Imre II. h. h. Jegyző: Ébner László I. h. h. Bi-zottsági tagok a III. évről: Stéphan László, II. évről: Karsay Sándor, I. évről: Kiss Péter. Számvizsgáló bizottság: Bakos Zoltán III. h. h., Horkay István II. h. h., Kecskés József I. h. h.

Akadémiai Ifjusági Olvasó Egy-let. Elnök: Balogh Lajos IV. é. th. Pénztárnok: Bertha Barna IV. é. th. Könyvtárnok: Hegedüs Imre III. é. th. Ellenőr: Fodor Lajos IV. é. th. Jegyző: Kovács István II. é. th. Bizottsági tagok: Bakos Zoltán, Kenyeressy Károly IV. é. th. ok. Nagy Lajos, Kovács István III. é. th. ok, Kiss Péter, Koncz Sándor II. é. teológusok.

Az Ifjusági Közlöny jövő évi szerkesztősége: Felelős szerkesztő: Kalmár Lajos IV., társszerkesztők: Majoros István IV. és Hegedüs Imre III. é. teológusok, Gutper Imre VIII. g. o. t. Kiadóhivatali vezetők: Fűrjész István és Kovács István II. é. teológusok.

Hálás köszönettel búcsuzunk Kedves Olva-sóinktól és kérjük szíves pártfogásuk Közlö-nyünk iránt továbbra is. Ez évi Szerkesztőség.

Én is búcsuzom és hálás köszönetem fejezem ki ezuton is mind-azoknak, akik pártoló munkaadóm voltak az elmúlt iskolai évben. Most Pestre megyek szabászati nyaralásra. Az őszi viszontlátásra:

Stern Ignác úri szabó.